

Folket och dess Messias

Jesajas kallelse

Och jag hörde HERRENS röst. Han sade: "Vem skall jag sända och vem vill vara vår budbärare?" Då sade jag: "Här är jag, sänd mig!" ⁹Han sade: "Gå och säg till detta folk: Ni skall höra och höra, men inte förstå, och ni skall se och se, men inte begripa. ¹⁰Förhärda detta folks hjärta, gör deras öron döva och deras ögon blinda, så att de inte ser med sina ögon, hör med sina öron eller förstår med sitt hjärta och vänder om och blir helade." ¹¹Då frågade jag: "Hur länge, Herre?" Han svarade: "Till dess städerna blir öde och ingen bor i dem, husen blir utan folk och landet ligger öde och övergivet. ¹²HERREN skall sända folket långt bort, och ödsligheten skall bli stor i landet. ¹³När bara en tiondel är kvar i det, skall även den ödeläggas som en terebint eller en ek, av vilken en stubbe lämnas kvar när den fälls. Den stubben skall vara en helig säd." (Jes 6:8-13)

Profeten uttalar sitt mashal = auktoritära ord

Häpna och förundras, stirra er blinda, ja, var blinda. De är druckna, men inte av vin, de raglar, men inte av starka drycker. ¹⁰Ty HERREN har utgjutit över er en ande med djup sömn och tillslutit era ögon. Han har höljt mörker över profeterna och över siarna, era ledare.

¹¹All uppenbarelse har för er blivit som orden i en förseglad bok. Räcker man en sådan bok åt någon som kan läsa och säger: "Läs detta," så svarar han: "Jag kan det inte, den är ju förseglad." ¹²Och räcker man den åt någon som inte kan läsa och säger: "Läs detta", så svarar han: "Jag kan inte läsa." ¹³Herren har sagt: Eftersom detta folk nalkas mig med sin mun och ärar mig med sina läppar men låter sitt hjärta vara långt ifrån mig, är fruktan för mig bara ett inlärt människobud. ¹⁴Se, därför skall jag ännu en gång göra underbara ting med detta folk, ja, underbara och förunderliga. De visas vishet skall förgå, de förståndigas förstånd skall förmörkas (Jes 29:9-14)

Gudsfruktan kan inte bara vara en produkt av kunskap och fostran utan måste ha sin grund i en personlig relation

Visheten

Ty detta budskap om korset är en dårskap för dem som blir förtappade, men för oss som blir frälsta är det en Guds kraft. ¹⁹Det står ju skrivet: *Jag skall göra de visas visdom om intet, och de förståndigas förstånd skall jag slå ner.* ²⁰Var är de visa? Var är de skriftlärd? Var är den här världens ordvrängare? Har inte Gud gjort den här världens visdom till dårskap? ²¹Jo, eftersom världen i sin visdom inte lärde känna Gud i hans vishet, beslöt Gud att genom den dårskap som vi predikar frälsa dem som tror. ²²Ty judarna begär tecken och grekerna söker visdom. ²³Men vi predikar Kristus som korsfäst, för judarna en stötesten och för hedningarna en dårskap. (1 Kor 1:18-23)

Kunskapens träd om gott och ont. Ersätta den helige Ande med kunskap. För att vi skall klara oss utan Gud och bli som Gud. Hur ber man för sjuka? Hur hittar man sin nådegåva? Hur talar Gud? Kyrkan borde engagera sig för ...

Fastän de kände till Gud, prisade de honom inte som Gud eller tackade honom, utan förblindades av sina falska föreställningar, så att mörkret sänkte sig över deras oförståndiga hjärtan. ²²De påstod att de var visa, men de blev dårar. (Rom 1:21-22)

Avfallets grundbult.

Blindhetens verkan

Fastän han hade gjort så många tecken inför dem, trodde de inte på honom. ³⁸Så uppfylldes profeten Jesajas ord: *Herre, vem trodde vad som predikades för oss, och för vem var Herrens arm uppenbarad?* ³⁹Alltså kunde de inte tro. Jesaja har också sagt: ⁴⁰*Han har förblindat deras ögon och förstocket deras hjärtan, så att de inte ser med sina ögon och förstår med sina hjärtan och vänder om och blir botade av mig.* ⁴¹Detta sade Jesaja, därför att han såg hans härlighet och talade om honom. ⁴²Ändå var det många, även bland medlemmarna i Stora rådet, som trodde på honom. Men för fariseernas skull ville de inte bekänna det, för att de inte skulle bli uteslutna ur synagogan. ⁴³De ville hellre bli ärade av människor än av Gud. (Joh 12:37-43)

En annan gång gick Jesus in i en synagoga, och där fanns en man som hade en förtvinad hand. ²Spänt iakttog de Jesus för att se om han skulle bota honom på sabbaten. De ville få något att anklaga honom för. ³Han sade till mannen med den förtvinade handen: "Stig fram." ⁴Sedan frågade han dem: "Är det på sabbaten mera tillåtet att göra gott än att göra ont, att rädda liv än att döda?" Men de teg. ⁵Då såg han sig omkring med vrede, bedrövad över att deras hjärtan var så förstockete. Och till mannen sade han: "Räck ut din hand." Han räckte ut handen, och den var nu frisk. ⁶Men fariseerna gick ut och började genast överlägga med herodianerna om att röja honom ur vägen. (Mark 3:1-6)

Den muntliga toran och skyddszonen runt Guds tora. Men Luther hade fel i detta att det var otro som gjorde att man dödade Jesus. I stället var orsaken att så många hade kommit till tro.

Många judar, som hade kommit till Maria och sett vad Jesus gjorde, kom till tro på honom. ⁴⁶Men några av dem gick till fariseerna och berättade för dem vad Jesus hade gjort. ⁴⁷Överstepräster och fariseerna kallade då samman Stora rådet och sade: "Vad gör vi? Den här mannen gör många tecken. ⁴⁸Om vi låter honom hålla på så här, kommer alla att tro på honom, och sedan kommer romarna och tar ifrån oss både vårt tempel och vårt folk." ⁴⁹En av dem, Kajfas, som var överstepräst det året, sade till dem: "Ni förstår ingenting. ⁵⁰Inser ni inte att det är bättre för er att en man dör i folkets ställe än att hela folket går under?" ⁵¹Detta sade han inte av sig själv, utan som överstepräst det året profeterade han att Jesus skulle dö för folket. ⁵²Ja, han skulle inte bara dö för folket utan också för att samla och förena Guds kringspridda barn. ⁵³Från den dagen överlade de om att döda honom. (Joh 11:45-53)

Rädslan för romarna hade sin motsvarighet i rädslan för Nebukadnessar som kom för de falska profeternas skull. Just sabbaten som skulle hållas helig hade folket försummat.

HERRENS ord genom Jeremias mun skulle uppfyllas, nämligen att landet skulle få gottgörelse för sina sabbater – så länge det låg öde hade det sabbat – till dess att sjuttio år hade gått. (2 Krön 36:21)

Man behövde Judas för att kunna ta Jesus till fånga utan att folket gjorde uppror. Allt var logiskt och genomtänkt från en teologisk utgångspunkt. Om Jesus nu hade kommit som det fullkomliga offret – vem skulle verkställa detta offer om inte översteprästen?

Vandra i Anden

Herrens Ande hade ersatts av mänskliga resonemang. God akademisk teologi kan vara bra men kan inte ersätta Anden. Under hela vandringen i öknen gick eldstoden-molnstoden före. Folket befann sig då i så utsatt läge att mänsklig kunskap inte räckte. Andlig välsignelse i vår vanmakt, köttslig välsignelse i vår förmåga, rikedom, framgång, kunskap – landet som flyter av mjölk och honung.

Vad jag vill säga är detta: vandra i Anden, så kommer ni inte att göra vad köttet begär. (Gal 5:16)

Dualismen kött – Ande = Kunskapens och Livets träd. Väckelser ger framgång och resurser och därför stelnar de. Det som från början var Ande blir kunskap. Omvändelsekristendom övergår i uppfostringskristendom.

Vi predikar inte oss själva, utan Jesus Kristus som Herren, och oss som era tjänare för Jesu skull. ⁶Ty Gud som sade: "Ljus skall lysa fram ur mörkret", han har låtit ljus lysa upp våra hjärtan, för att kunskapen om Guds härlighet, som strålar fram i Kristi ansikte, skall sprida sitt sken. ⁷Men denna skatt har vi i lerkärl, för att den väldiga kraften skall vara Guds och inte komma från oss. ⁸Vi är på allt sätt trängda men inte utan utväg, rådvilla men inte rådlösa, ⁹förföljda men inte övergivna, nerslagna men inte utslagna. ¹⁰Alltid bär vi Jesu död i vår kropp, för att också Jesu liv skall bli synligt i vår kropp. ¹¹Ty vi som lever utlämnas ständigt åt döden för Jesu skull, för att också Jesu liv skall uppenbaras i vår dödliga kropp. ¹²Så verkar döden i oss, och livet i er. (2 Kor 4:5-12)

Detta är att vandra i Anden. Guds väg går ut i öknen. Gud vill inte ha hjälp av oss. Han vill att vi skall behöva hans hjälp.

Hur skall det gå för judarna?

Luther lärde oss att judarna skulle vara prisgivna till förtappelse

¹⁴Se, därför skall jag ännu en gång göra underbara ting med detta folk, ja, underbara och förunderliga. De visas vishet skall förgå, de förståndigas förstånd skall förmörkas.

Bröder, jag vill att ni skall känna till denna hemlighet, för att ni inte skall ha för

höga tankar om er själva: förstökelse har kommit över en del av Israel och så skall det förbli, till dess att hedningarna i fullt antal har kommit in. ²⁶Och det är så hela Israel skall bli frälst, som det står skrivet: Från Sion skall Frälsaren komma och skaffa bort all ogudaktighet från Jakob. ²⁷Och detta skall vara mitt förbund med dem, när jag tar bort deras synder. (Rom 11:25-27)

Israel står utanför medan evangelium går till hednafolken. Frälsningen har att göra med Guds trohet i förbundet. Betyder detta att de redan är frälsta? Vet inte!

⁸I fråga om evangelium är de fiender för er skull, men i fråga om utkorelsen är de älskade för fädernas skull. ²⁹Ty sina gåvor och sin kallelse kan Gud inte ångra. (Rom 11:28-29)

Liksom ni förut var olydiga men nu har fått barmhärtighet genom deras olydnad, så är det nu de som varit olydiga, medan Gud förbarmat sig över er, för att nu de i sin tur skall få röna barmhärtighet. Så har Gud inneslutit dem alla under olydnaden, för att han skulle förbarma sig över dem alla. ³³O vilket djup av rikedom och vishet och kunskap hos Gud! Hur outgrundliga är inte hans domar och hur outrannsakliga hans vägar! ³⁴Vem har lärt känna Herrens tankar? Vem har fått bli hans rådgivare? ³⁵Vem har först givit honom något, så att han nu har rätt till en gengåva? ³⁶Av honom och genom honom och till honom är ju allting. (Rom 11:30-36 Giertz översättning)